

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Carissimo In Christo Filio Philippo illustri Regi Francorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

stituti gravi nobis conqueſtione monſtrant quòd quidam fratres eorum, qui admiſtrationem & magiſtratum habuerant in domibus Hoſpitalis, & alij ejuſdem ordinis, cùm mandatum aliquod recipiunt à magiſtris quod ſibi non placeat aut durum etiam videatur, ſe ad ordinem Ciſterciensẽ transferunt, & ſic domus Hoſpitalis bonis ſuis multoties ſpoliatur. Quia verò eorundem fratrum gravamen clauſis non poſſumus oculis pertranſire, dilectis filiis univerſis Abbatibus Ciſterciensis ordinis in Hiſpania conſtitutis noſtris litteris dedimus in præceptis ut quæ præmiſſa ſunt diligenti meditatione penſantes, procurent eadem firmiter obſervare, proviſuri attentius ut quod ſibi fieri nolunt, minimè faciant fratribus antedictis. Quo circa fraternitati veſtræ per apoſtolica ſcripta mandamus quatenus ſi dicti Abba-tes mandatum noſtrum neglexerint adimplere, vos memoratos fratres contra præmiſſorum tenorem non permittatis aliquatenus moleſtari, quin immo tam recedentes fratres quàm illos qui eoſdem contra præmiſſam formam recipere fortè præſumpſerint, ut ab huiusmodi præſumptione deſiſtant per cenſuram eccleſiaſticam appellatione poſtpoſita compellatis. Quòd ſi non omnes &c. duo veſtrum &c. Datum Laterani vi. Kal. Decembris, anno undecimo.

ARCHIEPIſCOPO NEOPATRENSI,
& Epifcopo Davalienſi, & Abbati ſancti Lucae Nigripontenſis dioceſis.

Epif. 179.
Scribitur pro
Theodoro Epifcopo Nigripontenſi.

SVa nobis venerabilis frater noſter Theodorus Epifcopus Nigripontis fecit conqueſtione monſtrari quòd licet eoram dilecto filio Benedicte tituli ſanctæ Suſannæ Preſbytero Cardinale tunc apoſtolice ſedis Legato ſacroſanctæ Romanæ Eccleſiæ canonicam obedientiam promiſerit exhibere præſtito juramento, & idem Legatus epifcopatum ipſum auctoritate qua fungebatur confirmavit eidem, Archiepiſcopus tamen Athenienſis Metropolitanus ipſius, occasione aſſumpta ex eo quòd idem inungi volebat juxta conſuetudinem Latinorum, præſertim cùm idem Archiepiſcopus mandatum ſuper hoc non haberet apoſtolicum ſpeciale, ipſum pro ſuæ voluntatis arbitrio præſumpſit deſtituere juris ordine prætermiſſo, & alium in Epifcopum loci ejuſdem eligi fecit in ejus præjudicium & gravamen. Cùm igitur dictus Epifcopus tam nobis quàm ipſi Archiepiſcopo paratus ſit, ſicut aſſent,

Vide geſta Innoc. III. cap. 75.

canonicam obedientiam exhibere, diſcretioni veſtræ per apoſtolica ſcripta mandamus quatenus ſi eſt ita, ipſum ad epifcopatum prædictum mediante juſtitia ſublato cujuſlibet appellationis obſtaculo reſtitui faciatis, nec permittatis eundem ſuper eo indebitè moleſtari, contradictores per cenſuram eccleſiaſticam compeſcentes. Quòd ſi non omnes &c. duo veſtrum ea &c. Datum Laterani vi. Idus Decembris, pontificatus noſtri anno undecimo.

LITTERÆ PHILIPPI REGIS
Francorum ad Dominum Papam.

SANCTIſſimo Patri & Domino cariſſimo Innocentio Dei gratia ſacroſanctæ Romanæ & univerſalis Eccleſiæ ſummo Pontifici Philippus eadem gratia Francorum Rex ſalutem & tam debitam quàm devotam in omnibus reverentiam. Paternitati veſtræ, de qua plenè confiſimus, preces affectuoſas ex toto cordis affectu porrigimus quatinus viro venerabili Domino Guala Legato veſtro, qui eſt in terra noſtra, detis poteſtatem ſeparandi matrimonium noſtrum appellatione remota, ſive per affinitatem, ſive per maleficium, ſive intrando religionem, ſive alio quocunque modo rationabili per quem ſolet ſeparari matrimonium tempore veſtro & temporibus antecelſorum veſtrorum, & levioſorem diſpenſationem quam poteritis erga nos, ſi placet, faciatis. Super iis autem & ſuper aliis fidei & familiari Clerico noſtro Guidoni de Atheis latori præſentium ex parte noſtra indubitanter credatis.

CARISSIMO IN CHRISTO FILIO
Philippo illuſtri Regi Francorum.

SVper cauſa conjugij alias tibi litteras ſatis prolixas dirigimus, quæ pro majori parte utriuſque partis continent rationes, hæc præſertim ex cauſa, ut illis inſpectis deliberes cum viris prudentibus, qui non minùs reſpiciant ad juſtitiam quàm perſonam, utrum expediat tibi ſuper ipſa cauſa ſubire judicium, quod exerceri quidem oportet ſine omni acceptione perſonæ. Nos autem, qui & tuam ſecundùm animam deſideramus ſalutem, & tuam ſecundùm corpus zelamur honorem, hoc tuæ regali prudentiæ recta fide conſulimus & ſuggerimus intentione ſincera, quatinus non ſolùm inclines animum, ſed etiam cogas ipſum tamquam Rex fortis & prudens, qui tuo quoque debes animo dominari, ad exhibendum ca-

Epif. 180.
De cauſa vertij.

Epif. 181.
Reſponſoria epifcopi ſuper nota.

riffima in Christo filiae nostrae Ingeburgae Reginae Francorum uxori tuae conjugalem affectum, quod quidem si feceris, nos apud Deum tibi volumus esse sponsores quoniam & in praesenti & in futuro ipse tibi mercedem retribuet supra merita in speratam. Datum Laterani VII. Idus Decembris, pontificatus nostri anno undecimo.

E I D E M.

Veniens ad apostolicam sedem dilectus filius Guido nuntius tuus regias nobis litteras praesentavit, perens ex parte tua suppliciter viva voce ut carissima in Christo filia Ingeburgae Regina Francorum uxore tua sponte ad religionis propositum transeunte ac publicè confitente in loco securo, sicut Legatus noster statuerit, teque jurante quòd eam carnaliter non cognoveris, liceat tibi aliam ducere in uxorem; quia, sicut felicis memoriae Alexander Papa praedecessor noster respondit, licet in evangelio Dominus dixerit non licere viro uxorem suam nisi ob causam fornicationis dimittere, intelligendum est tamen secundum sacri expositionem eloquij de iis quorum matrimonium est carnali copula consummatum, sine qua matrimonium consummari non potest; & ideo si non est à viro suo cognita mulier, licitum ei est ad religionem transire, sicut idem alibi dicitur, quòd post legitimum de praesenti consensum licitum est alteri conjugum eligere monasterium, etiam altero repugnante, quemadmodum quidam sancti de nuptiis vocati fuerunt, dummodo carnalis commixtio non fuerit subsecuta, & alteri remanenti, si commonitus continentiam servare noluerit, licitum esse videtur ut ad secunda possit vota transire; quia cum non fuissent una caro simul effecti, satis potest transire unus ad Deum & alter in seculo remanere. Cum igitur hanc solam causam assignet, quòd si mulier per commixtionem carnalem non est effecta una caro cum viro, eo etiam repugnante ad religionem valeat transinigrare, nullam aliam circumstantiam allegando, patet profectò quòd existente causa, subsequi potest effectus, praesertim cum sicut commixtio sexuum designat unionem inter verbum & humanam naturam, quia verbum caro factum est & habitavit in nobis, sic animorum consensus significet caritatem inter Deum & justam animam; quoniam qui adhæret Deo, unus spiritus est cum eo; & ideo

sicut vinculum unionis inter verbum & humanam naturam separari non potest, sic vinculum conjugale inter virum & uxorem eis viventibus non potest dissolvi postquam per commixtionem sexuum effecti sunt una caro; sed sicut glutinum caritatis inter Deum & animam saepe dissolvitur, ita conjugalis potest commixtio separari quando solus inter conjuges consensus extitit animorum, propter illud quod inquit Apostolus protoplasti verbum exponens dicens: *Erunt duo in carne una. Hoc autem dico magnum sacramentum in Christo & in Ecclesia.* Porro cum veritas ipsa, quae Deus est, non per Apostolum vel Prophetam, sed per se ipsam in evangelio suo dicat, *Quod Deus conjunxit homo non separet, & Vir non dimittat nisi propter causam fornicationis uxorem;* non est à nobis extendenda licentia ut causa religionis vir ab uxore vel uxor à viro discedat, nisi quantum exempla sanctorum & patrum statuta declarant, ne humana praesumptio constitutionem divinam transgredi videatur. Profectò legimus quosdam sanctos ex ipsis nuptiis ad eremi solitudinem & peregrinationis pauperiem evolasse; quorum exemplo fortè commoniti quidam praedecessores nostri dixerunt quòd *desponsatam puellam non licet pariter alij viro tradere, monasterium tamen eligere sibi licet, & decreta legalia desponsatam, si converti voluerit, nullo censuerunt damno multari.* quamvis exempla paucorum communem legem non faciant, praesertim illorum qui creduntur ab inspiratione divina fecisse, cum de nuptiis vocati legantur, quoniam, ut inquit Apostolus, *Vbi spiritus Dei est, ibi libertas, & qui spiritu Dei aguntur, non sunt sub lege.* Praefata verò decreta non de conjugibus sed de sponis quidam intelligi voluerunt, sicut ipsorum verba demonstrant, quae non conjugatam sed desponsatam appellant. Sed nec ex praedictis decretis vel exemplis colligitur quòd alterutris conjugum, si tales etiam conjuges reputentur, ad religionis propositum transeuntibus, reliqui ad copulam transierint conjugalem, nisi quòd praefatus Alexander Papa legitur cuidam Episcopo de quadam muliere mandasse quòd si vir ejus eam carnaliter non cognoverat, & ipsa vellet ad religionem transire, sufficientem ab ea cautionem reciperet, ut vel ad religionem transiret, vel ad virum suum infra duorum mensium spatium accedere procuraret. Verùm utrum intentio tua, fili carissime,

F f . iij

Epist. 18.
Super eadem
11. Epist. 104.

Epist. 18.
De causa
ortu.

Cap. 7.
De coarct.
conjugio.

Cap. 7.
De palli.
in eod. tit.

Epist. 11.
Sponsa
velit sup.
rik.

17. q. 2. c. 17.
18.

Cap. Ex publi.
co. De conv.
conjug.